

Notat

Stallingundersøgelse i Fuglkjær Å og Råsted Lilleå

Screening af bestanden 2021

Danmarks Center for Vildlaks

Stallingundersøgelse i Fuglkjær Å og Råsted Lilleå - Screening af bestanden 2021

Udført af Danmarks Center for Vildlaks for Herning Kommune og Holstebro Kommune.

Feltarbejde udført af Søren Larsen, Martin Skelmosen og Marc Skovby.

Forfattere: Søren Larsen og Søren Thomassen.

Indhold

Sammenfatning	1
Stalling	2
Formål.....	2
Metode	2
Resultater	4
Fiskearter, hyppighed og kort strækningsbeskrivelse.....	4
Fangst af stillinger.....	25
Observationer af bæveraktivitet	27
Diskussion	29
Referencer	30
Bilag	31

Sammenfatning

Danmarks Center for Vildlaks har i perioden 5. oktober 2021 til 14. oktober 2021 gennemsejlet og el-fisket Fuglkjær Å og Råsted Lilleå med henblik på at vurdere stallingbestanden. Sideløbende blev den øvrige fiskebestand strækningsvis vurderet efter metoden "fåtallig-almindelig-talrig". Desuden blev bæveraktivitet vurderet, og boer og dæmninger registreret.

Vurderet på nærværende undersøgelse, er stallingbestanden meget lille i åen. Der blev i alt fanget 7 stillinger på en strækning på 34,8 km. Bestandens fortsatte eksistens vurderes at være afhængig af optræk af stillinger fra andre steder af Storå systemet.

Råsted Lilleå har et helt overvejende naturligt forløb, med gode fysiske forhold for laksefisk. Åen er flere steder restaureret i form af spærringssaneringer og etablering af gydeområder for laksefisk. Åen varierer mellem stryg, dybe høllet og fladere partier. Der er generelt en varieret plantevækst, selvom pindsvineknop stedvist er dominerende. Der er en vis okkerbelastning særligt i de øvre dele af åen, og sand og sandvandring er udbredt i store dele af åen. Dette kan være ødelæggende for særligt laks og ørreders gydesucces, da disse gyder om efteråret og vinteren hvor sandvandringen er størst. Stallingen vurderes at være mindre påvirket af dette, da denne gyder om foråret. Således er de fysiske rammer for en stor stallingbestand til stede. Det er tidligere vurderet, at en bestand på 10.000 individer er realistisk. (Søegren og Jepsen, 2013).

Den øvrige fiskebestand vurderes til at være forholdsvis lille, dog med en fornuftig bestand af laks og ørredyngel 0+ og 1+. Særligt på nogle af strygene og de mere lavvandede partier var der en del yngel. Der blev registreret 61 havørreder og 7 opgangslaks i forbindelse med undersøgelsen. Der blev lavet en kvantitativ befiskning til vurdering af effektiviteten af det kvalitative fiskeri.

Stalling

Stallingen (*Thymallus thymallus*) er i Danmark udbredt i en række vestvendte vandløb, og i den øvre del af Gudenå systemet. Oprindeligt har stallingen været udbredt i Storå, Skjern Å, Varde Å og Konge Å systemet (Rasmussen 2012), mens der er større usikkerhed om vandløbene længere sydpå. Forskellige flytninger og udsætninger har gjort at stallingen nu findes i de fleste større vestvendte vandløb fra Storå til Vidå og i den øvre del af Gudenå, hvor der tidligere har været en stor bestand.

På den danske rødliste er stallingen vurderet EN (truet), med en reduktion på ca. 50%. (Aarhus Universitet 2021). Dette er for langt de fleste vandløbs vedkommende, desværre nok et optimistisk skøn.

Stallingen kønsmodnes i sit tredje leveår, hvor den har en størrelse på omkring 30 cm. Den gyder fra midt marts til og med maj, ved temperaturer omkring 10 gr. og derover. Gydningen foregår på stryg med varieret bundsubstrat i form af sten og grus. Æggene klæber til gruset og klækker efter 200 daggrader, med en blommesæk som bruges i løbet af den første levetid, typisk 10 til 14 dage. Ynglen forlader gydebanken kort tid efter klækning og lever overvejende af vandløbsinsekter, orme og snegle. Ynglen opnår en størrelse på 11-13 cm efter 1. år, 21-23 cm efter 2. år og 27-29 cm efter 3. år. (Ernst og Nielsen 1982). Stallingen kan blive op til 24 år gammel, men 10-12 år er mere normalt. Stallingen bliver sjældent over 50 cm i Danmark (Rasmussen 2012).

Formål

Stallingen er ansvarsart for Herning og Holstebro kommuner og er vurderet som truet på den danske rødliste. Denne undersøgelse har til formål at undersøge stallingbestandens størrelse i Fuglkjær Å og Råsted Lilleå. Resultaterne sammenlignes med en lignende undersøgelse gennemført i 2012 af DTU Aqua. I tillæg blev den øvrige fiskebestand vurderet, ligesom aktivitet af bæver i videst muligt omfang blev registreret.

Metode

Fuglkjær Å og Råsted Lilleå blev befisket ved nedstrøms sejlads med Scanoer (bred kano) og stedvist, hvor forholdene tillod, ved nedstrøms vadning. Fiskeriet blev foretaget med batteriudstyr af mærket "Bretschneider" EFGI 650. Fiskeriet blev udført ved en spænding på 185 til 250 volt. Undersøgelsen fandt sted i perioden 5. til 14. oktober 2021. Alle syv observerede stallinger blev nettet problemfrit, ligesom det var muligt at nette havørreder og laks. Dette blev dog i de fleste tilfælde fravalgt da undersøgelsen primært omhandler stalling. Stallinger blev mærket med et tydeligt blå Panjet mærke for at skelne disse ved evt. genfangst. På steder med større vandløbsbredde og hvor det ikke var muligt at dække hele vandløbet, blev de dele af vandløbet som erfaringsmæssigt er stalling habitat prioriteret. Dvs. steder med jævn til god strøm og en vis dybde. Døde høller og helt lavvandede partier blev fravalgt. Effektiviteten af el-fiskeriet blev vurderet til at være god.

Den øvrige fiskebestand blev vurderet efter intensiteter "Fåtalig-Almindelig-Talrig" markeret med henholdsvis X, XX og XXX. (X) angiver en enkelt fisk.

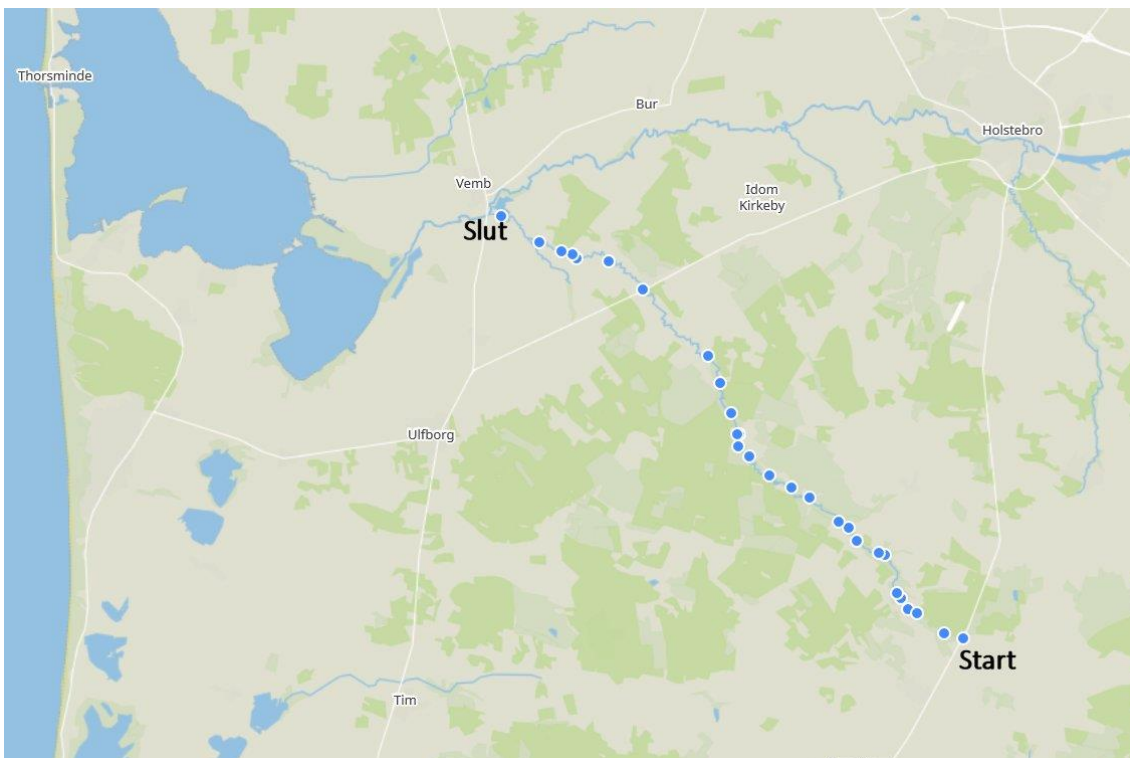

Figur 1. Elfiskeri fra Scanoer.

Figur 2. Stalling mærket med blåt Panjet mærke.

Undersøgelsesområdet strakte sig fra hvor Skjernvej krydser Fuglkjær Å til hvor Skærum Møllevej krydser Råsted Lilleå tæt på udløbet i Storå. I alt 34,76 km. Undersøgelsesområdet blev inddelt i del strækninger angivet med waypoints (WP). Figur 3 viser hele undersøgelsesområdet med markeringer af de enkelte WPs. På figurene 5-26 i resultatafsnittet er de enkelte del strækninger vist. Kortmaterialet er fremstillet vha. maptiler.com.

Figur 4. Undersøgelsesområdet i Fuglkjær Å og Råsted Lilleå.

Resultater

Fiskearter, hyppighed og kort strækingsbeskrivelse

Skjernvej til Ørnhøjvej WP1-3.

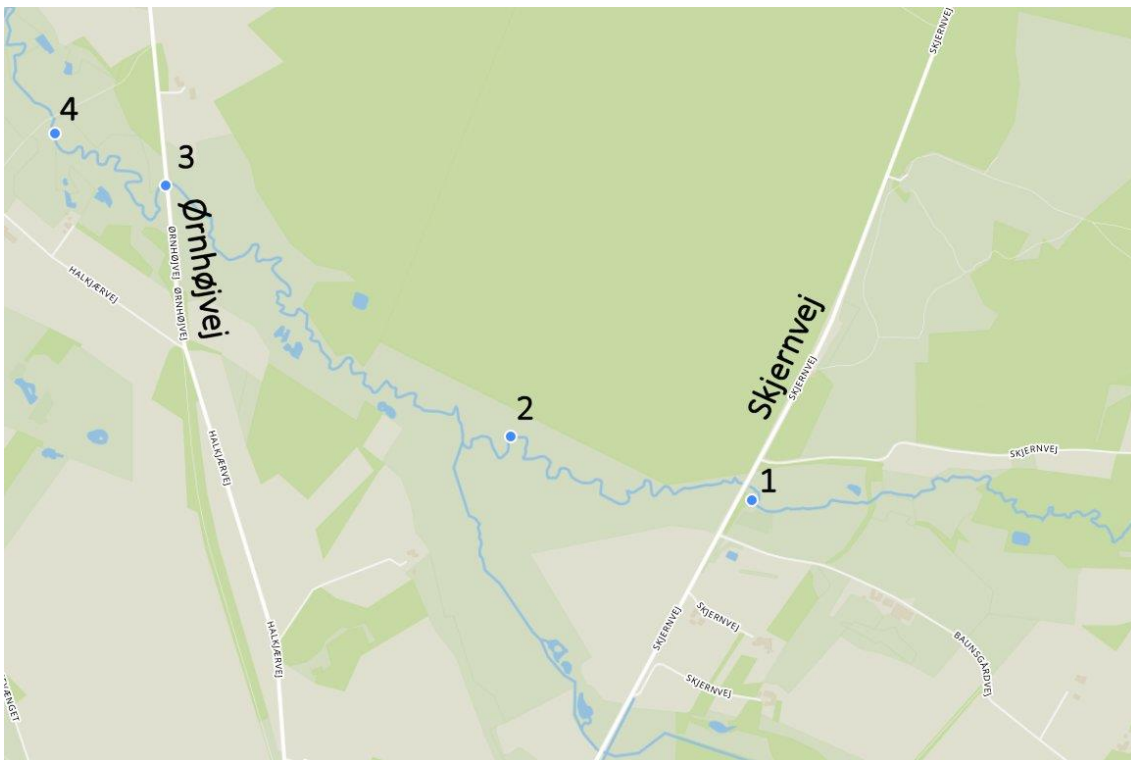
Strækningen varierede fra 3 til 5 meter i bredden med dybder fra 30 til 110 cm. Bunden var overvejende sandet. Plantevæksten domineret af pindsvineknop og svømmende vandaks med vandranunkel indimellem.

Fiskeart	Hyppighed X-XXX	Bemærkninger
Stalling 0+		
Stalling 1 +		
Stalling ældre		
Ørred 0+	X	
Ørred 1+	X	
Ørred ældre	(X)	En
Havørred		
Laks 0+	X	
Laks 1+	X	
Laks, opgang		
Strømskalle	X	Lidt flere ned mod Ørnhøjvej
Elritse	X	
Gedde	(X)	En, < 20 cm
Bæklampret	X	

På et udlagt stryg, se figur 4 og 5, WP 2, blev en strækning på 30 meter befisket efter DFFVØ metoden. Her blev beregnet en bestand på 4,8 ørred (0+) pr 100 m² eller 83 ørreder pr. 100 meter. Desuden blev der fanget tre stk. lakseyngel, to strømskaller og en 1+ ørred, 17 cm.

Figur 4. Stryg i Fuglkjær Å, WP 2.

Figur 5. Placering af WP 1-3 mellem Skjernvej og Ørnhøjvej. Der blev observeret bæveraktivitet ved WP 4.

Ørnhøjvej til WP 6

Strækningen varierer fra 4-6 meter i bredde og dybder mellem 40 og 120 cm. Bunden overvejende sandet med grus enkelte steder. Plantevæksten overvejende domineret af pindsvineknop.

Fiskeart	Hypighed X-XXX	Bemærkninger
Stalling 0+		
Stalling 1 +		
Stalling ældre		
Ørred 0+	X	
Ørred 1+	X	
Ørred ældre	(X)	En
Havørred	(X)	En, ca. 60 cm
Laks 0+	X	
Laks 1+	X	
Laks, opgang		
Strømskalle	XX	
Gråskalle	X	
Elritse	X	
Bæklampret	X	

Figur 6. Placering af WP 3-6 nedstrøms Ørnhøjvej. Der blev observeret bæveraktivitet ved WP 4, 5 og 6.

WP 6 til WP 7

5-8 meter i bredde, dybder mellem 50 og 120 cm. Overvejende sandet bund. Pindsvineknop meget dominerende. Færre fisk end på foregående strækning. Flere længere strækninger helt uden fiskeregistreringer.

Fiskeart	Hypighed X-XXX	Bemærkninger
Stalling 0+		
Stalling 1 +		
Stalling ældre		
Ørred 0+	X	
Ørred 1+	X	
Ørred ældre		
Havørred	X	To, ca. 45 og 65 cm.
Laks 0+	X	Meget få
Laks 1+	X	Meget få
Laks, opgang		
Strømskalle	X	
Gråskalle	(X)	
Bæklampret	(X)	

Figur 7. Placering af WP 6-8. Der blev observeret bæveraktivitet ved WP 6, 7 og 8.

WP 7 til Brohusvej

Åen er på denne stækning smallere end opstrøms, helt ned til 3 meter, ellers 4 til 6 meter. Dybder fra 50 til 120 cm. Bunden mere varieret med sand, grus og sten. Flere naturlige stryg ned mod Brohusvej. Begrænset plantevækst i form af pindsvineknop, svømmende vandaks, og lidt vandstjerne på strygene. Stor variation med underskårne brinker, væltede træer, piletræer og buske i åen. Fig. 8

Fiskeart	Hyppighed X-XXX	Bemærkninger
Stalling 0+		
Stalling 1 +		
Stalling ældre		
Ørred 0+	X	
Ørred 1+	X	
Ørred ældre	(X)	En
Havørred	X	To, ca. 47 og 50 cm
Laks 0+	X	
Laks 1+	X	
Laks, opgang		
Strømskalle	XX	
Gråskalle	X	< 10

Figur 8. Piletræer i hele åens bredde.

Figur 9. Placering af WP 7-9. Der blev observeret bæveraktivitet ved WP 7 og 8.

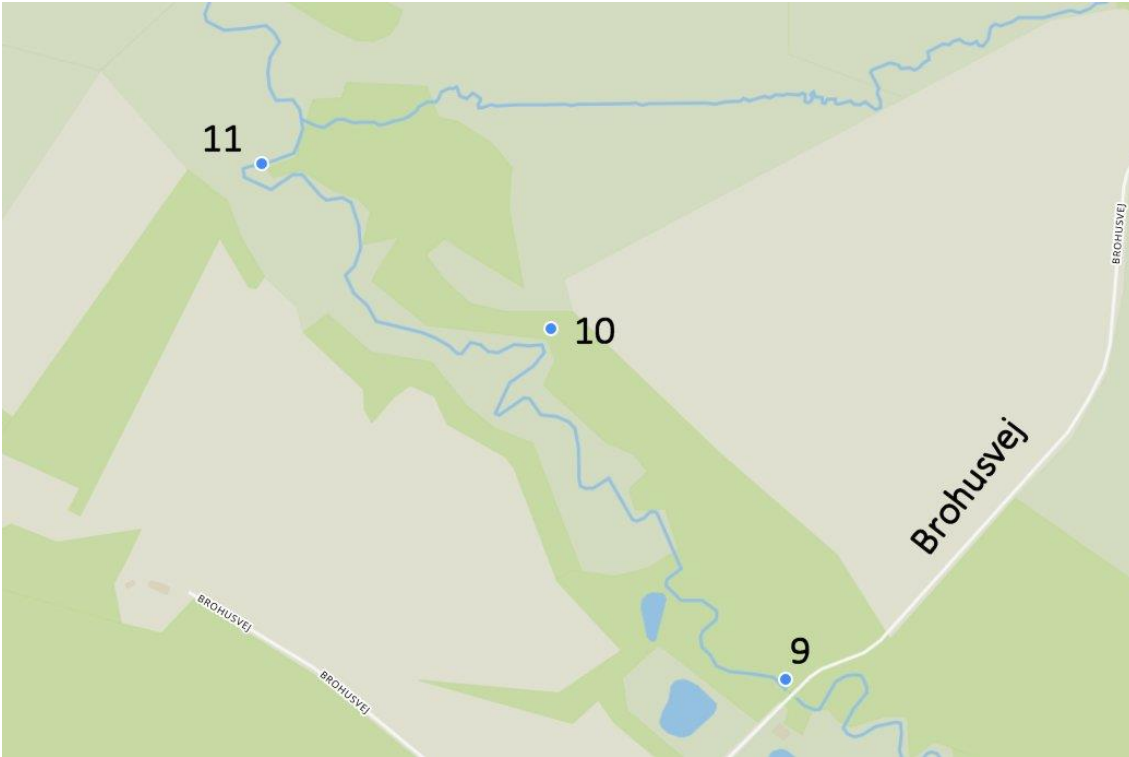
Fra Brohusvej til Bærkær Bæk WP 11

Efter Brohusvej er åen 5 til 7 meter bred. Dybden 60 til 120 cm. Bunden overvejende sandet. Efter skovstykket en del vandranunkel, ellers pindsvineknop og svømmende vandaks. Igen længere strækninger helt uden fiskeregistreringer.

Fiskeart	Hypighed X-XXX	Bemærkninger
Stalling 0+		
Stalling 1 +		
Stalling ældre		
Ørred 0+	X	
Ørred 1+	X	
Ørred ældre	(X)	
Havørred		
Laks 0+	X	Meget få
Laks 1+	X	Meget få
Laks, opgang		
Strømskalle	X	
Bæklampret	X	
Skrubbe	(X)	En, Fig. 10

Figur 10. Skrubbe fra Råsted Lilleå.

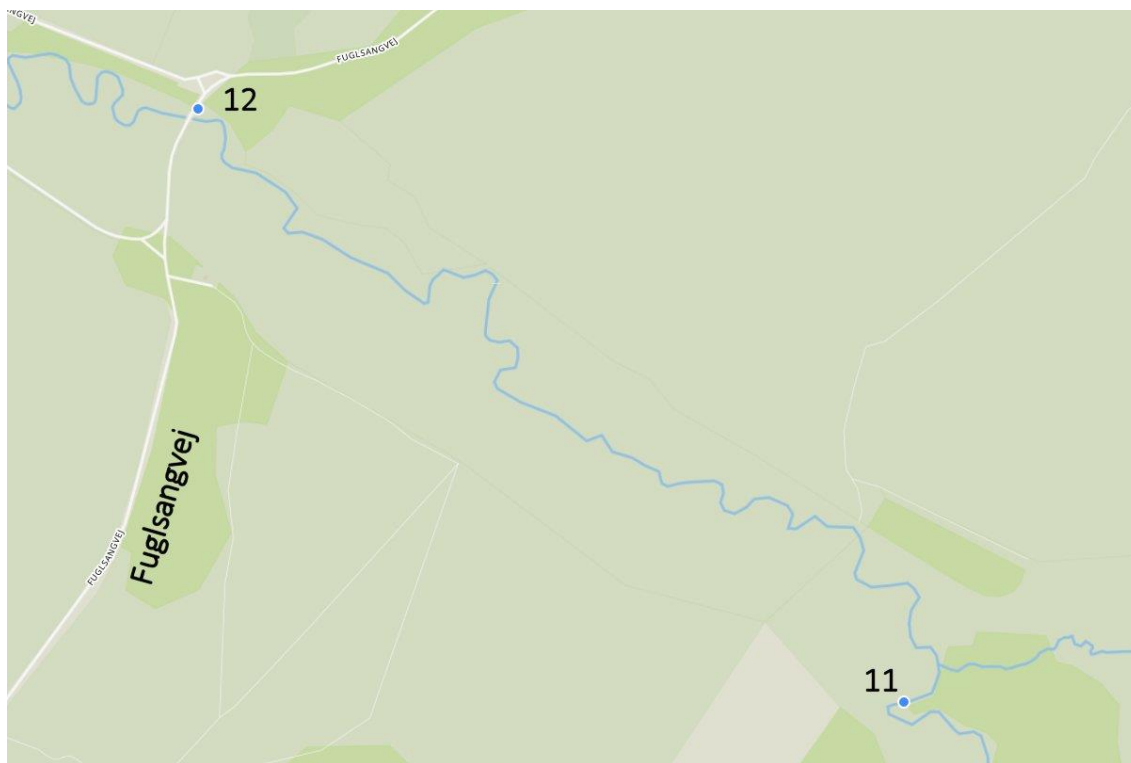

Figur 11. Placering af WP 9-11. Der blev observeret bæveraktivitet ved WP 10 og 11.

Fra tilløb WP 11 til Fuglsangvej

Åen er her 7 til 9 meter bred, enkelte steder 10 meter. De sidste 500 meter ned mod Fuglsangvej smaller åen ind til 4 til 5 meters bredde. Dybder mellem 60 og 100 cm. sandet bund med stor plantedækning. Pindsvineknop dominerende, men også en del vandranunkel. Meget få fisk på strækningen.

	Hypighed X-XXX	Bemærkninger
Stalling 0+		
Stalling 1 +		
Stalling ældre		
Ørred 0+	X	
Ørred 1+	X	
Ørred ældre		
Havørred		
Laks 0+	X	Meget få
Laks 1+	X	
Laks, opgang		
Strømskalle	X	
Bæklampret	(X)	

Figur 12. Placering af WP 11-12. Der blev observeret bæveraktivitet ved WP 11.

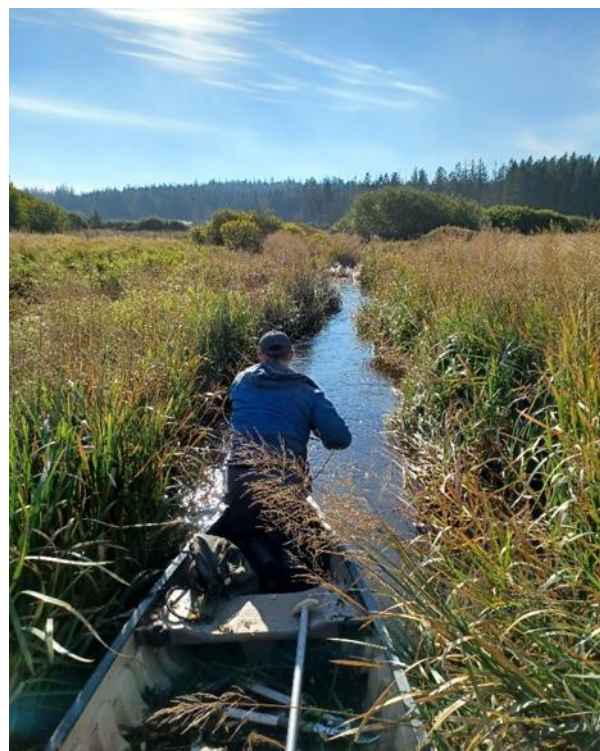
Fuglsangvej til WP 14

Åen smaller ind til 3 til 7 meters bredde, enkelte steder helt ned 1,5 meter. Dybder op til 2 meter. Begrænset plantevækst bestående af pindsvineknop, vandranunkel og svømmende vandaks. Stedvist er åen helt overdækket af gråpil. Lange strækninger helt uden fiskeregistreringer. Lidt yngel på stryg ved WP 13 og ved etableret stryg WP 14.

Fiskeart	Hypighed X-XXX	Bemærkninger
Stalling 0+		
Stalling 1 +		
Stalling ældre		
Ørred 0+	(X)	
Ørred 1+	X	
Ørred ældre	X	<5
Havørred		
Laks 0+	(X)	
Laks 1+	X	
Laks, opgang		
Strømskalle	X	
Bæklampret	(X)	

Figur 13. Gråpil dækker hele åens bredde.

Figur 14. Parti fra Lilleå, der her lever op til sit navn.

Figur 15. Placering af WP 12-14.

WP 14 til WP 16

Strækning med flere etablerede stryg. Strygene havde forskellige grader af sandindlejring. Få fisk på nogle af strygene, lidt flere på andre. Bredder fra 5 til 8 meter. Fig. 16. Dybder varierende fra 30 til 120 cm. Bunden overvejende sandet, men en del grus og sten på de udlagte stryg. Varierende dækning af planter bestående af pindsvineknop, vandranunkel, svømmende vandaks og lidt vandstjerne på strygene.

Fiskeart	Hyppighed X-XXX	Bemærkninger
Stalling 0+		
Stalling 1 +		
Stalling ældre	(X)	En 43 cm, (<i>forsidebillede</i>)
Ørred 0+	X	Opmålt fra 7 til 9 cm
Ørred 1+	X	Opmålt fra 12,5 til 13,5 cm
Ørred ældre	(x)	
Havørred	(x)	En, 60 cm
Laks 0+	X	Opmålt fra 6,5 til 8 cm
Laks 1+	X	Opmålt fra 11,5 til 14 cm
Laks, opgang		
Strømskalle	X	
Elritse	(X)	
Bæklampret	(X)	

Figur 16. Træ fældet af bæver nedstrøms WP 14.

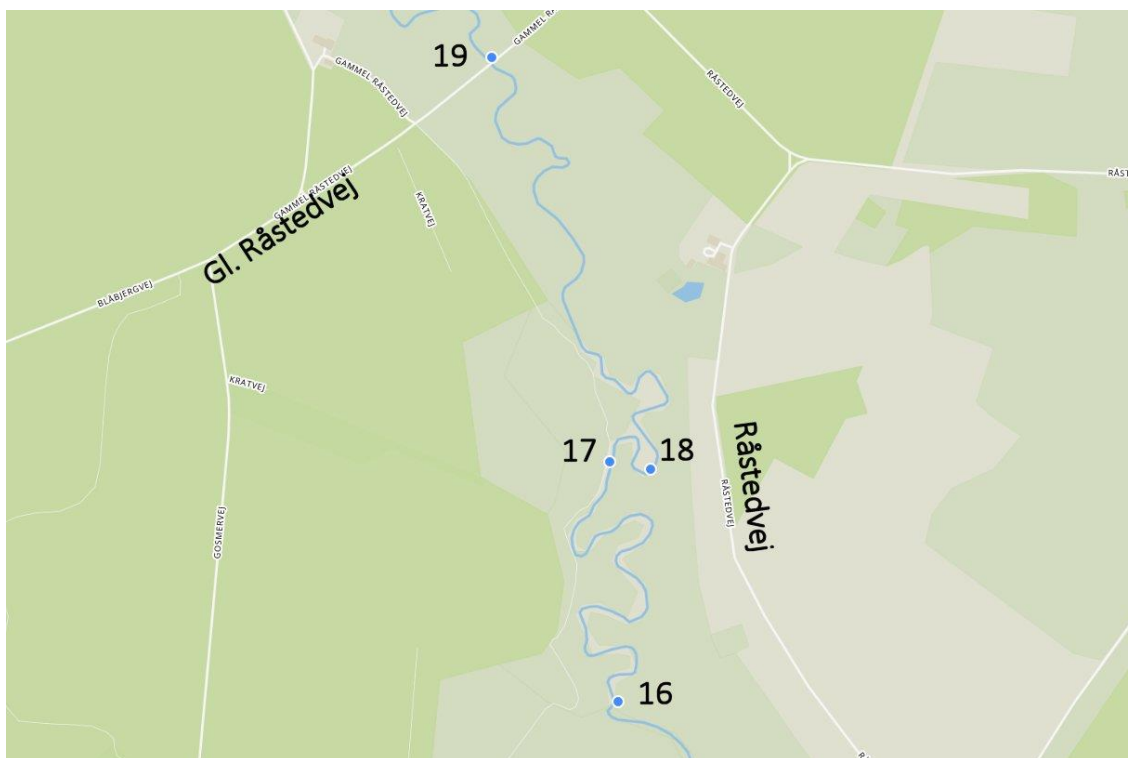

Figur 17. Placering af WP 14-16. Der blev fanget stalling ved WP 15 og 16.

WP 16 til Gosmer Bro

Åen fortsat 6-8 meter bred, dybder fra 60 til 120 cm. Bunden overvejende sandet, lidt grus enkelte steder. Begrænset plantevækst, sammensætning som foregående.

Fiskeart	Hypighed X-XXX	Bemærkninger
Stalling 0+	(X)	En, 10 cm
Stalling 1 +	(X)	En, 18 cm
Stalling ældre	(X)	En, 26 cm
Ørred 0+	X	
Ørred 1+	X	
Ørred ældre		
Havørred		
Laks 0+	X	
Laks 1+	X	
Laks, opgang		
Strømskalle	(X)	

Figur 18. Placering af WP 16-19. Der blev fanget stalling ved WP 16, 17 og 18.

Gosmer Bro, WP 19 til kommunegrænse ved WP 20.

Vandløbs bredden 5 til 8 meter. Dybden varierende fra 30 til 130 cm. Bunden består af sand og grus. Særligt grus på de mere lavvandede områder. Varieret plantesammensætning bestående af vandranunkel, smalbladet mærke, pindsvineknop, svømmende vandaks og vandstjerne. Større fiskebestand end opstrøms.

Fiskeart	Hypighed X-XXX	Bemærkninger
Stalling 0+		
Stalling 1 +		
Stalling ældre		
Ørred 0+	X-XX	
Ørred 1+	X(X)	
Ørred ældre	X	
Havørred	X	To, ca. 45 og 60 cm
Laks 0+	X(X)	
Laks 1+	X(X)	
Laks, opgang		
Strømskalle		
Gråskalle		
Elritse		
Bæklampret		

Figur 19. Placering af WP 19 og 20.

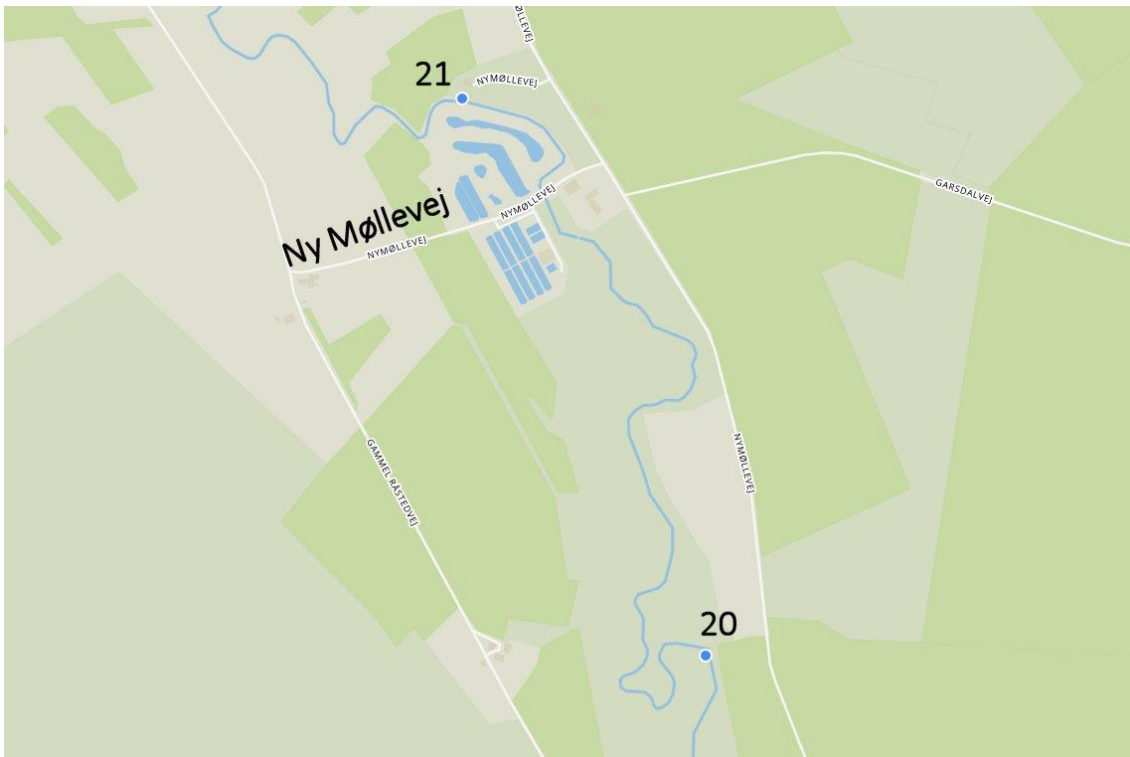
Kommunegrænse til WP 21 NS Ny Mølle Dambrug

Vandløbs bredden 5 til 8 meter. Dybden varierende fra 30 til 130 cm. Bunden består af sand og grus. Særligt grus på de mere lavvandede områder. Varieret plantesammensætning bestående af vandranunkel, smalbladet mærke, pindsvineknop, svømmende vandaks og vandstjerne.

Fiskeart	Hypighed X-XXX	Bemærkninger
Stalling 0+		
Stalling 1 +		
Stalling ældre		
Ørred 0+	X	
Ørred 1+	XX	
Ørred ældre	X	
Havørred	X	Tre, ca. 47 cm, 77 cm, 58 cm
Laks 0+	XX	
Laks 1+	XX	
Laks, opgang	(X)	En, ca. 65 cm
Strømskalle	X	
Skrubbe	X	

Figur 20. Havørred han på ca. 77 cm.

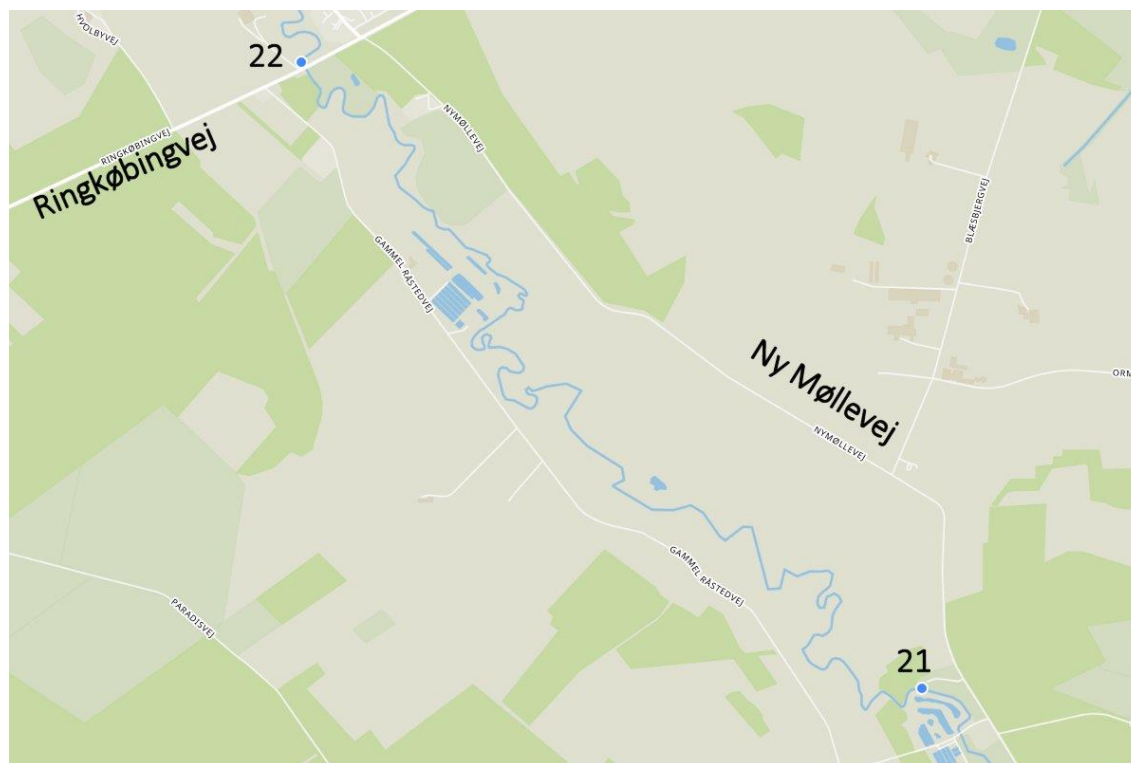

Figur 21. Placering af WP 20 og 21.

WP 21 Nedstrøms dambrug til Ringkøbingvej (WP 22)

Vandløbs bredden 6 til 9 meter. Dybden 30 til 120 cm. Bunden bestående af sand og grus. Varieret plantesammensætning bestående af vandranunkel, smalbladet mærke, pindsvineknop, svømmende vandaks og vandstjerne. Mange flotte stryg med god variation og en del fisk. To skarv observeret fødesøgende i åen.

Fiskeart	Hypighed X-XXX	Bemærkninger
Stalling 0+		
Stalling 1 +		
Stalling ældre		
Ørred 0+	XX	
Ørred 1+	XX	
Ørred ældre	X-XX	
Havørred	X	Syv: 43,47,70,60,45,50,50 cm.
Laks 0+	XX	
Laks 1+	XX	
Laks, opgang		
Strømskalle	X	
Gråskalle	(X)	
Gedde	(X)	
Skrubbe	X	

Figur 22. Placering af WP 21 og 22.

Ringkøbingvej til WP 23

Første del af strækningen var 8 til 10 meter bred. Store brede stryg med en dybde fra 30 til 110 cm. Bunden bestod af sand og grus. En del sandindlejring på strygene. Varieret plantesammensætning bestående af vandranunkel, smalbladet mærke, pindsvineknop, svømmende vandaks og vandstjerne. På den sidste del af denne strækning blev åen smallere, 5 til 7 meter med tiltagende dybde.

Fiskeart	Hyppighed X-XXX	Bemærkninger
Stalling 0+		
Stalling 1 +		
Stalling ældre		
Ørred 0+	X	
Ørred 1+	X-XX	
Ørred ældre	X-XX	
Havørred	X	Ni stk., 45 til 60 cm.
Laks 0+	X-XX	
Laks 1+	X-XX	
Laks, opgang	(X)	En, ca. 70 cm
Strømskalle	X	
Gråskalle	(X)	
Gedde	(X)	
Skrubbe	X	

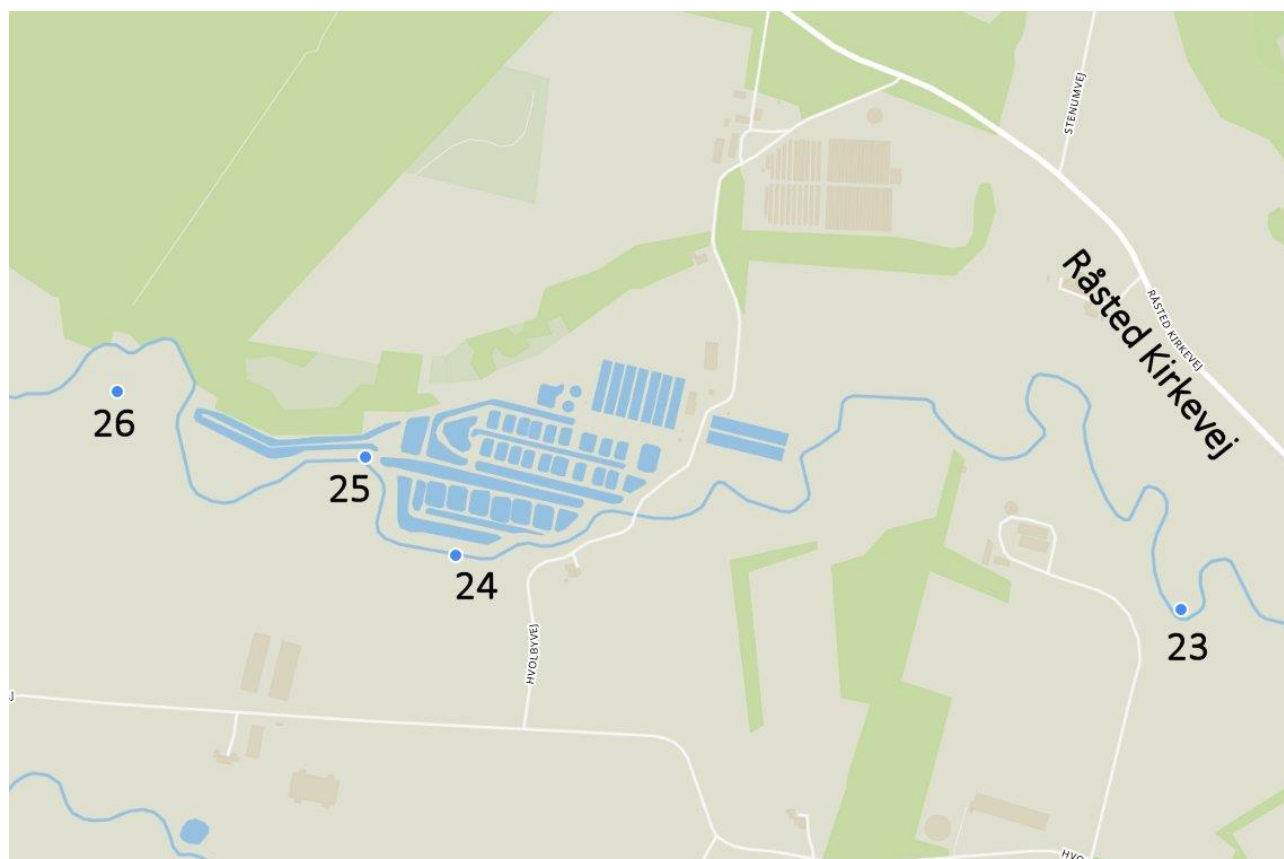

Figur 23. Placering af WP 22 og 23.

WP 23 til WP 26

Vandløbsbredde 5 til 7 meter. Dybde 40 til 120 cm. Bunden overvejende sandet. Fine forhold omkring Vester Hvaldal Dambrug med stryg og god variation. Vandløbet virkede hårdt vedligeholdt på strækningen.

Fiskeart	Hypighed X-XXX	Bemærkninger
Stalling 0+		
Stalling 1 +		
Stalling ældre	X	To, 31 og 33 cm
Ørred 0+	X	
Ørred 1+	X	
Ørred ældre	X-XX	
Havørred	X	12 stk. 40 – 60 cm.
Laks 0+	X-XX	
Laks 1+	X-XX	
Laks, opgang	X	To, 75 og 80 cm
Strømskalle	X	
Skrubbe	X	

Figur 24. Placering af WP 23-26.

WP 26 til Skærum Møllevej WP 28.

Vandløbsbredde 6 til 8 meter. Dybde 40 til 120 cm. Bunden overvejende sandet dog stedvis områder med grus. Plantevæksten domineret af pindsvineknop, fortsat hårdt vedligeholdt. En del fisk på lavvandede og stryglignende partier.

Fiskeart	Hypighed X-XXX	Bemærkninger
Stalling 0+		
Stalling 1 +		
Stalling ældre	(X)	En, 39 cm
Ørred 0+	X	
Ørred 1+	X	
Ørred ældre	X	
Havørred	X	22 stk. 45 til 65 cm og en på 80
Laks 0+	XX	
Laks 1+	XX	
Laks, opgang	X	3 stk. 55, 65, 80 cm
Strømskalle	X	
Skrubbe	XX	Fig. 25
Gedde	(X)	

Figur 25. Skrubbe er almindelig i dele af Råsted Lilleå.

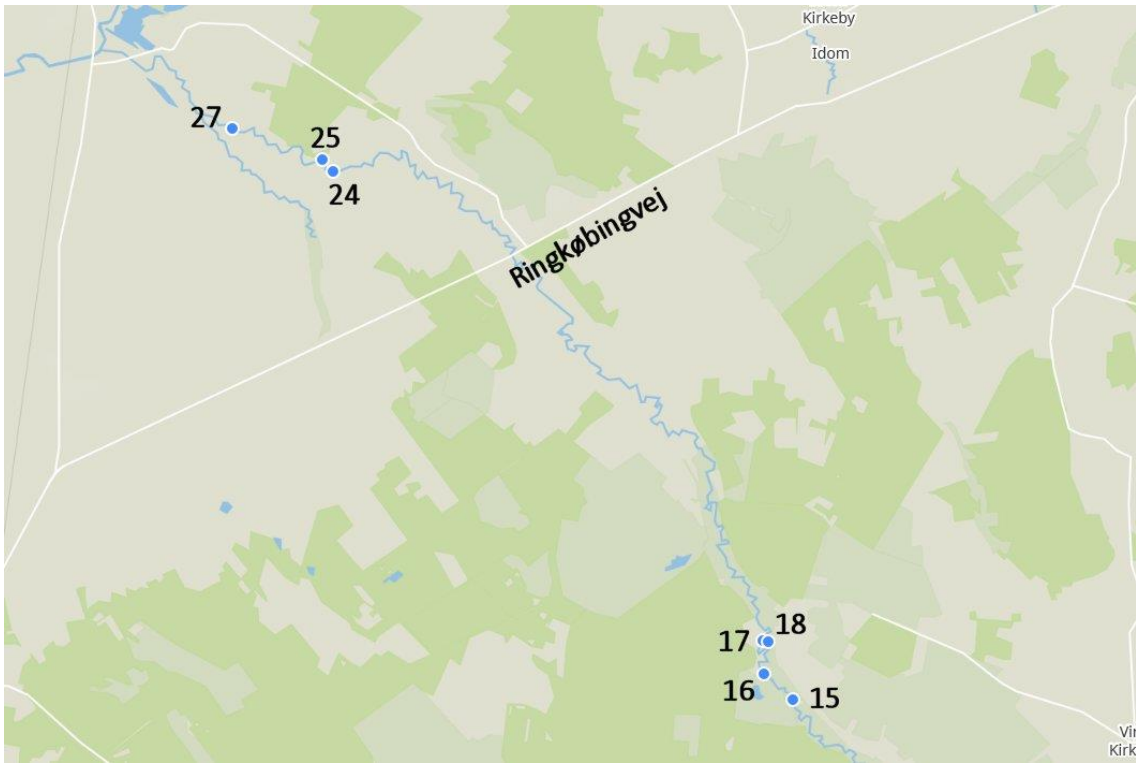
Figur 26. Placering af WP 26-28.

Fangst af stallinger

I tabel 1 og på figur 27 er angivet de lokaliteter, hvor der blev fanget stalling.

Tabel 1. Lokaliteter hvor der blev fanget stalling Waypoint henviser til numrene på figurerne ovenfor. UTM E, og UTM N er koordinater i UTM 32 systemet.

Waypoint	UTM E	UTM N	Fangst
15	467804	6235840	Stalling 43 cm
16	467453	6236139	Stalling 26 cm
17	467441	6236542	Stalling 10 cm
18	467510	6236528	Stalling 18 cm
24	462370	6242152	Stalling 31 cm
25	462246	6242289	Stalling 33 cm
26	461903	6242381	Stalling 39 cm

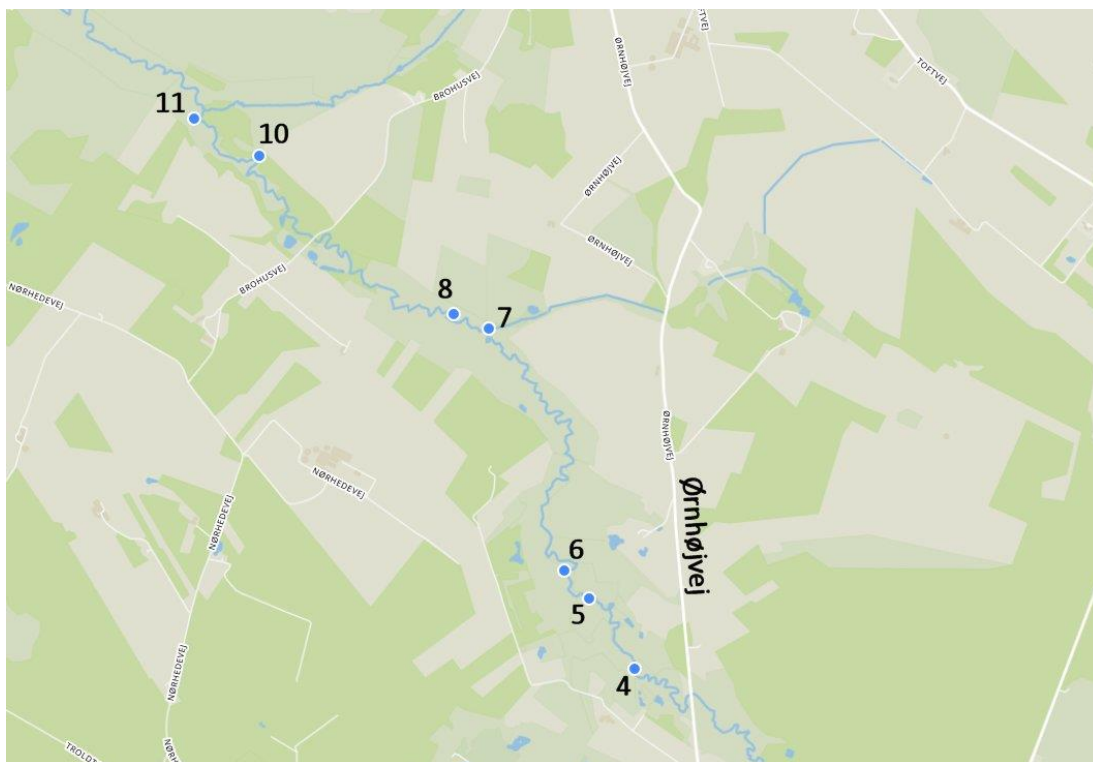
Figur 27. Stationer hvor der blev fanget stalling.

Observationer af bæveraktivitet

Der var stor bæveraktivitet langs dele af Fuglkær Å og Råsted Lilleå systemet. Der var ingen dæmninger forårsaget af bæver ved denne undersøgelse, men der blev fundet en dæmning i Gilbjerg Bæk, som var helt afspærret, figur 30. Ligeledes blev der observeret flere mindre opstemninger ved grøfter eller overfladevand, som ikke skønnes at have negativ indflydelse på fisk. Der blev observeret 2 bæverboer med indgang fra Råsted Lilleå (Fig. 33). Der er observeret begyndende aktivitet nedstrøms Ørnhøjvej, tiltagende nedstrøms. Ned mod Ringkøbingvej er aktiviteten aftagende. Derudover er der tidligere observeret et bæverbo ved Christiansminde Dambrug, personlig kom. Jakob Larsen, Holstebro Kommune. Se figur 29. I Tabel 2 og på figur 28 er angivet lokaliteter med observeret bæveraktivitet.

Tabel 2. Lokaliteter, hvor der blev observeret aktiviteter fra bæver. Waypoint henviser til numrene på figurene ovenfor. UTM E, og UTM N er koordinater i UTM 32 systemet.

Waypoint	UTM E	UTM N	Observation
4	472831	6230950	Begyndende bæveraktivitet.
5	472604	6231304	Start på dæmning?
6	472478	6231445	Dæmning.
7	472112	6232657	Dæmning ved Gilbjerg bæks udløb.
8	471932	6232733	Bæver bo.
10	470963	6233531	Bæverdæmning.
11	470636	6233720	Bæver bo.
JL	465206	6240325	Bæverbo (fig. 29).

Figur 28. Stationer hvor der var tegn på bæver.

Figur 29. Bæverbo ved Christiansminde Dambrug observeret af Jakob Larsen, Holstebro Kommune. Kort: Jakob Larsen.

Figur 30. Bæverdæmning resulterer i okkersø ved WP 6.

Figur 31. Eksempler på bæver aktivitet.

Figur 32. Bæverdæmning. Bæk ved WP 7.

Figur 33. Bæver bo ved WP 8

Diskussion

Stallingen har tidligere været talrig i en række danske vandløb, herunder Råsted Lilleå. DTU vurderede i en undersøgelse fra 2012, en potentiel bestand på 10.000 individer i Råsted Lilleå som realistisk (*Søegren og Jepsen, 2013*). En undersøgelse fra Omme Å fandt en tæthed på 257 stallinger pr. km (*Iversen, K. 2009*), hvilket er i overensstemmelse med DTU's vurdering. Såvel DTU's undersøgelse fra 2012 som nærværende undersøgelse 2021, viser at antallet af stallinger er meget lille i Råsted Lilleå. Ved undersøgelsen i 2012 og i nærværende undersøgelse blev der fanget 7 stallinger. Selv hvis effektiviteten har været lav, (hvilket ikke er vurderingen) er der meget få stallinger. En lignende undersøgelse fra november 2021 i Tim Å, et tilløb til Stadil Fjord, viser et næsten tilsvarende billede for stalling (*Notat: Fiskeundersøgelse i Tim Å, til Ringkøbing-Skjern Kommune, 2021, under udarbejdelse*).

Det er almindeligt anerkendt at skarven er alvorlig trussel for stallingen, og at prædation fra skarv kan være en alvorlig bestandsbegrænsende faktor (*Jepsen m.fl. 2014*). Der blev ved denne undersøgelse set skarv fouragerende i åen, ligesom der var daglige observationer af skarv flyvende langs åen. Der blev fanget både stalling og strømskaller med bidmærker som vurderes til at stamme fra skarv. Fig. 34.

Figur 34. Eksempler på bid fra Skarv på henholdsvis strømskalle og stalling.

Øvrige prædatorer som eksempelvis fiskehejre og odder kan have en vis indvirkning, ligesom isfluglen måske er i stand til at fouragere på de mindste individer. Særligt fiskehejren kan i gydesæsonen, hvor stallingen opholder sig på lavt vand, formodes at være en udfordring. (pers. Kommunikation Finn Sivebæk, DTU Aqua)

Vandkvaliteten i Råsted Lilleå antages at være god. I Holstebro kommune er vandløbskvaliteten høj dvs. Faunaklasse 7 på hele strækningen fra opstrøms Nymølle Dambrug og til nedstrøms Vester Hvoldal Dambrug og dermed i praksis til udløbet i Storå. Tidligere dambrug er nu enten nedlagt eller ombygget til recirkulerede anlæg. Tidligere opstemninger er ligeledes fjernet. Der er således fri passage for vandring op og nedstrøms. Der er udlagt et stort antal gyde- og opvækstområder til laksefisk og lampretter i vandløbet. Selvom de primært er udlagt af hensyn til laks og ørred, burde disse i høj grad også tilgodesestallingen.

I 2011 blev stallingen fredet for en treårig periode, en fredning som senere er blevet forlænget i flere omgange og gælder nu indtil 2026 (fiskepleje.dk). Det er således ikke lystfiskeri som er årsagen til den meget lave bestand af stalling i Råsted Lilleå.

Referencer

Iversen, K. (2009). Fiskeundersøgelser i Omme Å.

Jepsen, N., Skov, C., Pedersen, S. og Bregnballe, T. (2014). Betydningen af prædation på danske ferskvandsfiskebestande – en oversigt med fokus på skarv. DTU Aqua rapport nr. 238-2014.

Rasmussen, G. H. (2012). Stalling i: Carl, H. & Møller, P. R. (red). Atlas over danske ferskvandsfisk. Statens Naturhistoriske Museum, side 491-501.

Søegren og Jepsen, (2013). Stalling bestanden i Råsted Lilleå

Aarhus Universitet (2021): <https://ecos.au.dk/forskningraadgivning/temasider/redlistframe/soeg-en-art#35243>. Set den 16/12-2021.

Bilag

Bilag 1. Undersøgelsens waypoints med angivelse af koordinater og afstand fra startpunktet (WP 1).

WP	Decimal koordinater		UTM koordinater		Afstand, m	Fund af
	Breddegrad	Længdegrad	East (X)	North (Y)		
1	56.21426	8.59064	474611	6230002	0	
2	56.21572	8.58068	473994	6230168	900	stryg
3	56.22149	8.56641	473113	6230816	2630	
4	56.22268	8.56185	472831	6230950	3285	Bæver
5	56.22585	8.55816	472604	6231304	3907	Bæver
6	56.22711	8.55611	472478	6231445	4164	Bæver
7	56.23797	8.55007	472112	6232657	6353	Bæver
8	56.23865	8.54717	471932	6232733	6661	Bæver
9	56.24220	8.53572	471225	6233133	7966	
10	56.24576	8.53144	470963	6233531	8691	Bæver
11	56.24744	8.52615	470636	6233720	9231	Bæver
12	56.25442	8.51117	469713	6234504	10988	
13	56.25733	8.50202	469149	6234832	12290	
14	56.26069	8.49045	468435	6235211	13954	
15	56.26663	8.48019	467804	6235840	15387	Stalling
16	56.26896	8.47448	467453	6236139	16002	Stalling
17	56.27258	8.47425	467441	6236542	16938	Stalling
18	56.27246	8.47536	467510	6236528	17102	Stalling
19	56.27868	8.47104	467248	6237222	18260	
20	56.28718	8.46532	466901	6238171	19924	
21	56.29503	8.45913	466525	6239048	21515	
22	56.31378	8.42565	464470	6241152	26842	
23	56.32193	8.40779	463373	6242068	29236	
24	56.32261	8.39156	462370	6242152	30888	Stalling
25	56.32383	8.38953	462246	6242289	31114	Stalling
26	56.32463	8.38397	461903	6242381	31751	
27	56.3272	8.37224	461180	6242674	32740	Stalling
28	56.33481	8.35271	459980	6243532	34755	